

*19. 12.1884 Náš Tonda

Tak prezidentu Zápotockému říkávali ti, co ho znali. Při tom ona slova, tedy »náš Tonda«, se šířila ve své době i mimo jeho přátele. Vznikaly na něj vtipy, nebyly zlé, spíše přátelské. Na jeho uši, které přechnivaly do stran. Prý si tyto vtipy nechával vyprávět. Když ho oblékli do generálské uniformy, měl ji brzy dát »do skříně« a zavřít na »6západů«. Prý proto, že se zděsil poté, co mu ukázali fotografii, jak vypadá. Tradice, netradice.

Napříště jen civilní fotky! Je faktem, že po něm se do uniformy neoblékl žádný z dalších prezidentů a dokonce ani na L.Svobodu v uniformě v době výkonu jeho vrcholného úřadu si nepamují.

Antonín Zápotocký patřil ke starým komunistickým vůdcům. Málem byl proto radikálními stoupenci bolševizace kolem roku 1929 ze strany vyloučen. Zastali se ho až představitelé Internacionály. Ve 30. letech bychom ho našli u průvodů nezaměstnaných, při pomoci stávkujícím, mezi poslaneckými rebely proti asociálnímu návrhům tehdejších vlád. Po Mnichovu ho postavili do čela legálního vedení strany, protože to skutečné muselo opustit republiku a o ilegálním se nesmělo vědět. Stálo ho to brzy po příchodu nacistů svobodu a šestiletý koncentrák. Ze Sachsenhausenu se po osvobození vrátil podezřením na TBC. Jen však trochu pookřál, už byl mezi dělníky a na sjednocovacím sjezdu odborů nebyl jiný kandidát na předsedu, než on. Pak přišel boj o sociální dekrety, o znárodnění, Únor.

Jeho popularita stoupala. Když byl Gottwald po demisi dr. Beneše zvolen prezidentem, stal se předsedou vlády. Byl oblíben. Proto ho pověřili úkolem »vyvrátit fámy o měnové reformě«. Vzal to na sebe, i když věděl, že ho to bude stát příliš velký díl popularity (Jen na okraj: Václav Havel slíbil, že do žádného paktu už nevstupujeme, a dnes jsme členy NATO, hovořil o tom, že nemá zájem o Lucernu – umíte si mě představit jako restaurátora? – a nakonec ji rodina Havlů zrestituovala... atd. A to dnes nikdo nepřipomíná). Dokázal se však brzy poté postavit veřejně proti způsobu združstevňování a za první vlnu odstranění nezákonností. A věřte, v tehdejší atmosféře to lehké nebylo.

A ještě jedno vzpomínání. Týká se jeho uměleckých sklonů. Napsal několik knížek, vlastně literárně převyprávěl svou minulost. Byl však především sochař. Kameník »od svatého Víta«. Co tam za kameny připravoval pro opravy či dostavbu, nevím. Ale jeho chlebové figurky, které přivezl z koncentračního tábora, vyrobené »z netradičního materiálu«, jsem viděl. Byly doslova malým uměleckým dílem. Převzalo je Muzeum dělnického hnutí a později Státní ústřední archiv, který je snad dokáže ochránit před moderními obrazoborci »kácejícími ve svém svatém nadšení vše, co jim přijde do cesty, aniž vědí, proč tak činí«.

Jaroslav Kojzar

Globální konflikt? Válčíště by bylo v Evropě, a to by nás zničilo, varuje Filip

Evropský parlament ve Štrasburku, přijal 23. listopadu 2022 rezoluci, která označuje celou Ruskou federaci za stát podporující terorismus. S tímto označením Ruska vyslovilo nesouhlas už i americké MZ, které uvedlo, že pro designaci státu podporujícího terorismus nesplňuje Rusko v této chvíli podmínky. Co si o tom myslí Vojtěch Filip z pozice právníka? Parlament je v každém

případě v demokratických státech orgánem zákonodárné moci. Rezoluce, ať je jakkoliv vzletná, není zákon, ani jím být nemůže, jde o pouhou deklaraci, která se zákonem nemá nic společného. Jen ukazuje, jak je myšlenka zastupitelské demo-kracie v EP potlačena a tento orgán se stal jen pouhou fasádou, ani ne demokratickou na byrokratickém základě EU. Navíc poslanci EP rozhodovali nikoliv na základě prověřených faktů, ale na základě manipulativních informací jen z jednoho zdroje. Další problém je v tom, že se podobně nezachovali v jiných případech ozbrojených konfliktů ve světě. Ať už jde o první válku v Zálivu v roce 1991, útok bez souhlasu RB OSN v Jugoslávii nebo přepadení Iráku, Libye. Sýrie, Afghánistánu a dalších. Jde o čistě politický krok, který má některým ulehčit svědomí.

Ministerstvo zahraničí USA uvedlo, že pro designaci státu podporujícího terorismus nesplňuje Rusko v této chvíli podmínky. Překvapila vás tato reakce?

Nepřekvapilo mne to, USA dobře vědí, že podle použitých metod hodnocení by mohlo mnoho parlamentů ve světě označit za teroristický stát právě USA. Všimněte si, že USA dále čile obchodují s Ruskou federací, a tím, kdo má ztráty, je EU a její jednotlivé státy, podle toho jak se do tohoto šílenství zapojily.

Mluví ruského ministerstva zahraničí Zacharova na rezoluci reagovala slovy, že EP by naopak měl přijmout rezoluci sám na sebe, že je podporovatelem idiotismu. Podepsal byste se pod tato slova? Nepodepsal, přestože mi rezoluce vadí, nevyjadřuje nic, co si myslím, tak jsem přesvědčen, že na rozdíl od evropských byrokratů je Evropský parlament jediným orgánem, který má alespoň nějaký základ, o němž mohou rozhodnout lidé. Znovu opakuji, parlamenty mají tvořit zákony ne deklarace. Tato rezoluce pouze něco konstatuje, resp. nic nedokazuje (to je nezpochybnitelné), protože vše, co je RF kladeno za vinu, nebylo dosud nikde prokázáno a soudním usnesením stvrzeno s tak přesvědčivou argumentací, že o vyjmenovaných skutcích by nebylo pochyb. Rezoluce sama je opravdu snůškou domnělých, protože neprokázaných ruských zločinů na Ukrajině a odkazů na porušování s terorismem souvisejících mezinárodních dokumentů Moskvou.

Vybovíte si nějakou podobnou rezoluci tohoto dosahu, která by takto lehkovážně žonglovala s pojmem terorismus? Momentálně si nevybavím něco podobného, ale vybavím si odpor některých politiků u nás, ale i v Evropě, když se měl odsoudit převrat v Kyjevě, upálení civilních obyvatel v domě odborů v Oděse, mlčení odpovědných politiků na národní i evropské úrovni k pochodům fašizujících jednotek v Pobaltí a na Ukrajině, které dodávaly odvalu k nejhorším zločinům na civilním obyvatelstvu nejméně posledních osm let právě na Ukrajině. Pro Českou veřejnost by měla být mementem historie Volynských Čechů a vyraždění obyvatel Malína na Volyni. Proto se musel postavit nový Český Malín pro přeživší po druhé světové válce.

Rezoluce zachází až tak daleko, že dokonce vyzývá – citují »k důkladnému posouzení zločinů sovětského režimu a vést o těchto zločinech transparentní veřejné diskuse, zejména v samotném Rusku, neboť chybějící odpovědnost a

spravedlnost vede pouze k opakování podobných zločinů«. Co může stát v pozadí této deklarované vazby na sovětský režim? V pozadí mohou být jen dvě věci, buď zoufalá neznalost historie, nebo snaha některých skutečných zločinců přepsat historii a zvrátit výsledky II. světové války včetně odsouzení opravdových válečných zločinců, jak to učinil Norimberský tribunál. Ten na základě faktů, očitéch svědectví, nikoliv domněnek, soudil německý nacismus, včetně jeho představitelů a vojenských velitelů, Italský fašismus a Japonský militarismus. Jde o pokus zaměřit příčiny a důsledky a to se nesmí stát, nebo se skutečně budou hrůzy války opakovat. Navíc, pokud se má diskutovat v samotném Rusku, tak je potřeba, aby se s představiteli RF mluvilo, ne aby se bez toho, aby k věci mohli říct jediné slovo, přijímala nepodložená usnesení. Sám, když komunikuji jak s představiteli Komunistické strany Ukrajiny, kterou nedemokraticky kyjevský režim zakázal, nebo s představiteli k ruskému vedení opoziční KS RF, tak se vždy shodneme na tom, že je potřeba mezinárodního tribunálu, který by na základě faktů posoudil, kdo co udělal, kdo spáchal válečné zločiny. Dodnes není jasné, kdo zavraždil, unesl, případně jinak likvidoval 36 předsedů Okresních výborů KSU.

Právní validitu tato rezoluce nemá. Co je podle vás jejím hlavním účelem?

Hlavním smyslem rezoluce je zakrýt protilidovou a nesmyslnou politiku EU, která se podřídila americkým zájmům. Představitelé EU a část představitelů jejich jednotlivých států se nechali zmást tzv. euroatlantickou politikou, tedy zájmy USA, a nedbají zájmů vlastních národních států, ani zájmů Evropy jako celku. Zbavují jak národní státy, tak Evropu možnosti nakupovat suroviny v RF, včetně energetických surovin, tím likvidují ekonomický základ evropské prosperity, a na takové politice profitují jak Spojené státy, které se tím neomezují, tak ale i jiné státy např. v Asii.

Kam až dnešní svět může dojít, kdy je možné, že parta jakýchsi poslanců si bez skutečně jediného relevantního důkazu dovolí jeden stát označit za teroristický? Žel, to může vést až k válečnému konfliktu globálního rozměru, navíc by válčíště bylo opět v Evropě, to by nás zničilo. Je to pro zisky těch nejbohatších a zakrýtí skutečných úmyslů těch, kteří druhou světovou válku po právu prohráli.

Z rezoluce kromě jiného doslova číší obrovská nenávist vůči Rusku. Kde nebo v čem má tato nenávist prapůvod, své kořeny? To se musíte zeptat autorů rezoluce, mimo jiné je zcela v rozporu se základními dokumenty Evropského společenství. Prapůvod vidím v tom, že autoři nemají vlastní politický cíl, a tak papouškují americký zájem, kterým je vydělat na krachu evropského průmyslu, ten si levně koupit a zajistit si suroviny, bez zbytečné evropské konkurence, pro svou prosperitu. K tomu se přidávají ti pohrobci bývalých představitelů fašismu a nacismu.

Jeden fragment vypíchnu. Konkrétně tu část rezoluce, která odsuzuje skupinu PMC Wagner a rovněž oddíly »Achmat« čechenského vůdce Ramzana Kadyrova. Víme přece, že to byly právě tyto jednotky, jež chránily civilní obyvatelstvo na bývalých ukrajinských územích, které čelilo po dobu osm let genocidě páchané ukronacistickými vojsky kyjevské junty. Každý den po dobu osmi let stříleli ukrajínští nacisté dělostřelecké granáty do vesnic a měst na Donbasu, kde žilo ruské obyvatelstvo. Toto je na rozdíl od skutků, kladených za vinu Rusku, prokázané. Proč jsou tyto oddíly označeny za teroristické, když pravý opak je skutečností? Důvod je prostý, osm let bojů ve prospěch obyvatelstva jim nemíní kyjevské vedení odpustit. Když s někým prohrává tolik let, tak ho chtějí alespoň slovně ponižít. Ale to se jim opravdu nepovedlo. Lidé, kteří díky nim dál žijí a mohou být doma a mluvit svým mateřským jazykem, jsou jim vděční a myslí si své. To poslanci Evropského parlamentu, kteří pro to zvedli ruku, nepochopí.

Čistě hypoteticky – kdybyste měl možnost vystoupit na půdě EP v rozpravě k této rezoluci, co byste plénu řekl? Bylo by to krátké a mělo by to svůj návrh. Jednak bych řekl, že nejsme soudci, abychom přijímali odsuzující rezoluci. První návrh by směřoval k uzavření příměří. Pak bych připomněl oněch osm let od Majdanu a Oděsu a navrhl bych parlamentní delegaci, která by s poslanci Ruské Dumy a Ukrajinské Verchovni rady jela na místo samé s cílem sesbírat materiál pro založení a jednání mezinárodního tribunálu. Ten by teprve posoudil, co je pravda a co lež, a mohl by soudit skutečné viníky.

ČR se jako přímý účastník podílí na obchodních sankcích proti RF, přijatých Evropskou unií. Co by nám hrozilo ze strany EU a na základě čeho by jí »něco« hrozilo, kdyby tyto sankce odmítla respektovat a s Ruskem dál obchodovala ve standardním režimu zpřed 24. února 2022? Rozhodnutí orgánů EU ve formě nařízení či směrnice vždy vycházejí ze základních dokumentů EU – z Maastrichtské, Schengenské a Lisabonské smlouvy, jde o to, že mezinárodní smlouva, kterou stát uzavře, je smlouvou závaznou a ten který stát jí musí dodržovat. A dokonce smlouvy, které jsou uzavřeny v oblasti lidských práv, mají u nás v České republice přednost před zákonem. Tak, jak to stanoví český ústavní text. EU je nadvládni mezinárodní organizace a podle Lisabonské smlouvy jsou rozhodnutí vynutitelná třeba před Evr. soudním dvorem a stát, který směrnici nedodrží, může být postižen finanční sankcí. Tady odbočím a připomenu, že bývalé RVHP bylo mezivládní organizací a nic takového nepřipadalo v úvahu. Takže je to jasné, pokud se EU na něčem shodne, ale musí to být úplný konsenzus, nestačí většina, tak je to vynutitelné pod finanční sankcí. Pokud je něco rozhodnuto tzv. váženými hlasy, tedy jen většinou vůlí, tak je to vynutitelné jen poté, co to stát unie provede do vlastního zákonodárství. Proto Maďarsko postupuje samostatně a ČR se klaní, aniž by musela. Hrozba sankcí je tady nevyvratitelná, pokud by vláda ČR oznámila, že bude postupovat samostatně.

Dopad protiruských sankcí, resp. odvetných kroků Ruské federace, které byly bez diskuse očekávatelné, na české hospodářství a sociální jistoty občanů už jsou a dále budou katastrofální, neřku-li fatální. Ptám se, zda počínání vlády ČR lze kvalifikovat jako trestný čin, resp. zda toto konání vlády má co dočinění s naplněním skutkové podstaty trestního činu vlastizrady? Děkuji za otázku, která v sobě obsahuje odpověď. Ale nikdo z teoretické fronty, ani z právní praxe nemůže říct, že jde o trestný čin vlastizrady. O vině a trestu rozhodují jen soudy. Tedy pokud podezírámě členy vlády z vlastizrady, musíme postupovat právní cestou, tedy oznámením orgánům činným v trestním řízení, že jsou zde skutečnosti, které nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin a nechat to policii a státním zastupitelstvím vyšetřovat. Na základě zjištění a po případném sdělení obvinění jen státní zástupce může podat příslušnou žalobu, o které pak soud rozhodne

Zbýšek Kupský, iportal24

Ukrajínští vojáci v ČR? Víte, co řekne Rusko...

Kateřina Konečná to odhadla

„Tak jako u nás, demonstrují sta tisíce občanů po celé Evropě. Proti růstu cen, za spravedlivé mzdy, za udržení solidárního zdravotnictví,“ říká europoslankyně a předsedkyně KSČM Kateřina Konečná s tím, že ale jen demonstrace a nadávání v hospodách nestačí. „Je nutné jít k volbám a vyjádřit svůj názor,“ vzkazuje. „Nepřijatelné!“ říká pak k možnosti zvýšit důchodový věk a doporučuje „omezit odliv stovek miliard do zahraničí“. **V minulých dnech jste byla ve Strasburku na pravidelném zasedání. O čem se tady například jednalo? Jak výsledky zasedání hodnotíte?**

K těm hlavním bodům, jako asi ve všech subjektech nakládajících s finančními prostředky, s blížícím se koncem roku patřil rozpočet EU na rok 2023. Projednávala se situace v oblasti kritické infrastruktury, která se neomezuje jen na ty základní energetické a vodovodní sítě, ale zahrnují se zde i telekomunikace, doprava, distribuce potravin a léků. Podílela jsem se na sepsání Rezoluce o prevenci a lepší péči pro lidi s cukrovkou. Někteří kolegové pak měli potřebu kritizovat situaci v Maďarsku. Aby pak hrdinně pomlčeli o situaci v oblasti lidských práv v Kataru, o kterém se nyní hodně hovoří s probíhajícími MS ve fotbale. Tam jim porušování práv zřejmě nevádí. Nerostné suroviny jsou patrně tak silným argumentem, že jim brání toto téma otevřít. **Pojďme k nám. „Splnili jste podmínky pro příspěvky od státu, a přesto nic nedostanete?!“ napsala jste na svůj facebookový profil a vyzvala ty, kterých se to týká, aby se vám ozvali. Mezitím se v médiích objevila zpráva, že problém způsobilo to, že prezident Zeman vetoval novelu zákona o státním rozpočtu, a tím se vyplácení dávek zdrželo. Co na to říct?**

Je to skandální, že k něčemu takovému může vůbec dojít. Ti lidé už jsou v tak zoufalé situaci a nemohou si dovolit ten luxus čekat měsíc nebo dva, než neschopná vláda zajistí nápravu. Jsou rukojmími těch, kdo o nich rozhodují. Nedivím se pak, že svou situaci chtějí řešit demonstracemi. A už nebudou rozlišovat, kdo je do této situace dostal. Za viníky pak mají všechny, kdo se poslední desítky let na vedení tohoto státu podíleli. A je jedno, zda nyní je někdo v pozici prezidenta nebo v předchozím období byl premiérem. Důvěra občanů vůči vedení státu je dlouhodobě na nízké úrovni.

Rada lidí dostává v těchto dnech informace o tom, o kolik se jim zvednou od nového roku ceny energií. Například psychiatr Zvěřina v rozhovoru pro PL uvedl, že se mu v ordinaci už rozplakalo několik babiček s tím, že na to nebudou mít. Co byste vládě vzkázala? A co byste poradila těmto lidem?

K vládě jen tolik, aby připravili to, o co je žádáme už téměř rok. Aby respektovali naše doporučení a přijímali je v čase, kdy to má smysl. Přijmout naše návrhy s půlročním nebo delším zpožděním je výsměchem lidem, kteří si na drahé energie musejí brát půjčky. A lidem bych připomněla, že tak jako u nás, tak demonstrují statisíce občanů po celé Evropě. Od Velké Británie, přes Belgii, Francii, Španělsko, Řecko. A jejich požadavky jsou obdobné. Demonstrují proti růstu cen, za spravedlivé mzdy, za udržení solidárního zdravotnictví. Jen o tom naše oficiální média zapomínají informovat. Nejsou tedy rozhodně sami, kteří už mají dost systému, kde několik desítek bank, korporací a národních gigantů žije na úkor obyvatelstva. Pouze demonstrovat nebo nadávat v hospodách ovšem nestačí. Je nutné také přijít k volbám a vyjádřit svůj názor hlasováním.

V médiích se také objevila informace, že se prý chystá velká změna v důchodech. Z pracovních návrhů Ministerstva práce a sociálních věcí vyplývá, že věk odchodu do důchodu by se mohl postupně vyšplhat až na 68 let. Bylo by to reálné?

Za KSČM je to pro nás nepřijatelný návrh! Budeme bránit jakémukoliv prodloužení věku odchodu do důchodu. Nikomu samozřejmě nechceme bránit, aby – pokud mu to zdravotní stav dovoluje – ekonomickou činnost vykonával. Ale jsou povolání, zejména ta dělnická a manuální, kdy jsou lidé po celoživotní práci unaveni a zaslouží si odpovídající ohodnocení. Povinnost odpracovat 35 let, aby měli lidé nárok na důchod, je snad nejdělsí v Evropě. A pokud si stát neumí spočítat, kolik lidí mu v kterém roce bude žádat o důchod – a na to období si připravit finanční prostředky – pak ať představitel takového státu sbalí desky a potichu odejdou bočním východem a nechají to na těch, kdo by jistě nedávali miliardy na válečná tažení a nepodporovali zahraniční ekonomické subjekty prostřednictvím jejich společností na našem území. Již v minulosti poslanci KSČM v Parlamentu navrhovali způsoby, jak omezit odliv stovek miliard Kč do zahraničí.

Náčelník generálního štábu Karel Řehka na velitelském shromáždění mimo jiné uvedl, že pokud by došlo ke střetu mezi Ruskem a NATO, česká armáda by byla jeho aktivním účastníkem od první minuty. Uvedl pak ale také, že si nemyslí, že by tato válka byla pravděpodobná, ale vyloučit ji nemůžeme. Jak vidíte tuto pravděpodobnost vy?

Já mám upřímně dost toho neustálého řinčení zbraněmi a válečtivé politiky. To je vše, co k tomu mohu jako přesvědčená pacifistka dodat!

Objevila se také zpráva, že by se na území ČR mohli cvičit ukrajínští vojáci, a to konkrétně ve výcvikovém prostoru Libavá. Je taková pomoc dobrý nápad?

Za KSČM to dobrý nápad není. Jsme proti posílání zbraní do místa tohoto konfliktu. A výcvik vojáků na našem území je krok, který ke stabilizaci nepřispěje. Přijde čas, kdy si obě strany konfliktu budou muset sednout k jednacímu stolu. Obě strany budou předkládat své argumenty. A toto může být argument ruské strany, že do boje byly takto zataženy i členské státy NATO. Nezanedbatelný je v době ekonomické krize také finanční náklad...

Evropský parlament schválil, že Rusko je teroristický stát. Vy jste jako tuším jedna z mála hlasovala proti. Proč?

Ano, hlasovala jsem proti. Nesnáším měření dvojím metrem. Museli bychom v první řadě za teroristický stát označit USA. Za jejich rozpoutání a financování konfliktů v Afghánistánu, Iráku, Sýrii, Libyi, za desítky let trvající blokádu Kuby. Kvůli politice USA miliony lidí v těchto konfliktech zemřely, desítky milionů byly vysídleny a přišly o svůj domov. Můžu pokračovat Izraelem, který okupuje Palestinu, Turecko, členský stát NATO je na Kypru. Francie, Velká Británie vyzbrojují Saúdskou Arábii, a Spojené arabské emiráty v jejich genocidě proti Jemenu, kde zemřelo 400 tisíc lidí a miliony hladoví. Až budou tyto a další státy na seznamu zemí podporujících terorismus, tak uvěřím, že europarlament a EU mají zájem o politiku založenou na hodnotách a neplní jen příkazy USA.

Ve svém pořadu Bez obalu jste se vrátila k výbuchu rakety v Polsku u hranic s Ukrajinou a zmínila jste, že podle polského deníku věděla polská vláda údajně už tři hodiny po výbuchu, že raketa byla vystřelena Ukrajinou, a přesto mlčela a čekala na vyjádření Spojených států. Pokud to tak opravdu je, jak si to vysvětlit?

Čtenáři si jistě odpoví sami, zda by suverenní stát měl čekat s odpovědí na to, co mu řeknou Spojené státy, až se jejich prezident vyspí... Polsko mělo dostatek informací, odkud raketa doletěla. U rakety s doletem do 50 km to není zase tak složité. Let této rakety byl navíc monitorován i systémy protiletické obrany. Byla známa její dráha. I přesto jsme se dozvěděli od našich ministrů, že za všechno může Rusko. Nemohou se

pak divit, že jim aktuálně věří jen něco přes čtvrtinu lidí.

Mluví se o tom, že současná situace na Ukrajině, kde je ničena infrastruktura, vyžene další lidi na západ. Zvládneme podle vás další uprchlíky, například ohledně ubytování, školství, zdravotnictví?

A k otázce dalších uprchlíků z Ukrajiny – kapacity ubytování jsou vyčerpány, vyčerpány jsou finance, vyčerpání jsou naši občané z neustálé mediální masáže. Učitelé iniciovali petici za zachování kvality českého školství v důsledku obav o jeho degradaci, pokud by se měly snižovat požadavky na úroveň nových ukrajinských žáků. V úvodu jsem zmínila nespokojenost obyvatel napříč Evropou. Je třeba přestat házet problémy, které si EU způsobila sama, na Rusko.

Celkově, co říci k současné situaci na Ukrajině? Domníváte se, že je naděje na brzký konec války, nebo jak vidíte další dny?

Mohla bych to zmínit jako vánoční přání, aby se obě strany posadily za jednací stůl a s racionálním přístupem tuto záležitost začaly řešit. Jistě je to přání nejen mé, členů KSČM i všech spoluobčanů. Bohužel ale kroky, které EU dělá i na své nejvyšší úrovni, Ukrajinu k mírovým rozhovorům nevedou. A proto můžeme jen opakovat naše požadavky na zastavení posílání zbraní na Ukrajinu a iniciaci mírových jednání. ZDROJ: Parlamentní listy

Opáčko z dějepisu 38

Nová ústava má název „oktrojovaná.“ (Slovo připomíná něco osekaneho, celkem vystihuje realitu.)Vše je podřízeno panovníkovi, jeho ústřední vládě. České spolky i vědecké instituce byly dány pod policejní dohled. Roku 1854 došlo k omezení výuky českého jazyka. Vydání „Babičky“ **Boženy Němcové** a almanachu Máj se stalo symbolem českých národních snah.

Karel Havlíček musel do Brixenského exilu, vrátil se nemocen, ale nezlomen. Píše. „Co se to stalo s Čechy? Jdu po Příkopech a kamarádi se vyhýbají na deset kroků. Jediná Němcová mě shlédla, běží ke mně. Nedělejte si ostudu, povídám. Eh, já si z vlády nic nedělám!“ **Padl Bachův** systém. Březnová ústava z roku 1861 opět nespĺnila očekávání národů monarchie. Vznikl kompromis mezi absolutní a

konstituční vládou. Pouze odbojné Uhry se dočkaly vyrovnání, od roku 1867 jsme se ocitli v Rakousku Uhersku. Svoboda podnikání byla naopak podporována. Obchodní komora a živnostenský řád učinil konec cechům. Průmyslový rozmach zažívají především Čechy. Na Hané potravinářský průmysl, na severu textilní, na Kladně a Ostravsku hutě a doly. (Pro zajímavost-

dočetl jsem se, že vícekrát přemístovaný „**Váňův kámen**“ byl poprvé vztyčen jako pocta mladé císařovně **Alžbětě Bavorské**.) Cukrovary a lihovary stačily vyrábět pro dům i pro export. Tvoří naši slavní malíři, (Mánes, Čermák), architekti (Hlávka), hudebníci, (Smetana, Dvořák), rozvíjí se vědy, je vydán Riegrův slovník naučný, český národ se stmeluje prostřednictvím kultury. Vzniká Sokol, pěvecký spolek Hlahol. Je založen výbor pro výstavbu národního divadla, každý přispívá do fondu, co mu dovoluje finanční situace. Vlastenci se scházejí v soukromí a upevňují své přesvědčení. Roku 1866 dochází k další Prusko-rakouské válce. Hlavní bitvu

císař prohrává u Hradce Králové. Po Čechách jsou na mnoha místech rozesety pomníčky vojákům, padlých v této válce, ve které opět ztrácí především naše země. V roce 1882 je vydán nový volební zákon, který o něco rozšiřuje volební právo. Sám císař pilně úřaduje, považuje se za prvního úředníka říše. Vstává už

ve čtyři, modlí se, vyřizuje hromady úředních lejster osobně. Původní velká láska s **Alžbětou Bavorskou, zvanou Sisi**, se časem změnila v odcizení, Sisi císaři dopřávala útěchu s vídeňskou herečkou. Sisi je zavražděna, svobodomyšlný a v přírodních vědách vzdělaný následník Rudolf trpí depresemi a pocitem zbytečnosti. Za nevyjasněných okolností spáchá spolu s milenkou sebevraždu. Léta ubíhají a z mladého se stal „staříčkový mocnář“, jeden z nejdéle vládnoucích panovníků. U nás mu říkáme „starý Procházka“ podle snímku císaře, procházejícího se po novém mostě. Roku 1908 Rakousko anektovalo Bosnu a přispělo k narůstajícímu válečnému nebezpečí v Evropě. Politicky se spojilo do „Trojspolku“ s Pruskem a později s Itálií, na oplátku vznikla „Trojdohoda“ Anglie, Francie a Ruska. Velmoci se rvou o kolonie, které znamenají zkázu místním a bohatství kolonizátorům. Kapitalismus přechází do formy imperialistické. Ale to už předbíháme.

Vraťme se k politice sociální. Z utopického pojetí socialismu vychází materialismus dialektický, který je přesvědčen, že změna společenského uspořádání není možno dosáhnout pokojnou cestou, ale cestou revoluce. Společenské řády se střídají, vyspělejší zákonitě nahrazuje předcházející. Vznikají třídy, skupiny lidí, kteří mají nejlepší vztah k výrobním prostředkům. Zrodila se tak dělnická třída, která společně usiluje o zlepšení svých špatných životních podmínek. Vznikají první dělnické strany. Usilují o všeobecné hlasovací právo, o kratší pracovní dobu a lepší pracovní podmínky. Neobejde se to bez střetů, většinou vítězí síla těch mocných. Za nimi stojí policie i armáda. Dochází k prvním hospodářským krizím ze zdánlivé nadvýroby, bankrotům podniků, hladovým bouřím. Tak tomu bylo i u nás. Stávky se stávají účinným nástrojem dělnického boje. Ale většinou končí krveprolitím, tvrdými tresty.

Následníkem trůnu se stává synovec císaře **František Ferdinand d'Este**. Na Konopišti si zřídil malé království, kterému vládl tvrdou rukou. Svým zaměstnancům neodpustil vůbec nic. Nepřišel jsi do kostela, máš padáka. Osobně trestal báby, co si do jeho lesa přišly nasbírat klestí. Pořádal hony, střelcům do ran hajní vypouštěli zvěř a ptáky z klecí přímo do rány. Velký úlovek ihned putoval do Prahy k uzenáři Maceškovi. Přátelil se s Pruskem, vyznával německví. S císařem měl neshody, nemohl se dočkat. Při kontrole manévru byl v Sarajevu i s manželkou zastřelen. (Krásnou, leč nedostatečně urozenou hraběnku **Chotkovou** si na císaři vyvdoroval pod podmínkou, že se potomci nebudou ucházet o trůn). Atentátníkem byl **Gavrilo Princip**, **Stoič**, nebo **Menšik**? .P.H..

ZPRAVODAJ OV KSČM Kladno: Adresa redakce: ul. Míaldy Horákové 497 Kladno 2, tel.: 312 687 909, 725 646 013, 602 138 077

E-mail: ov.kladno@kscm.cz, WEB: <http://kladno.kscm.cz>

MIČ 47 437

Nevyžádané příspěvky se nevracej